

Editorial

Opakuje se absurdní situace z doby přípravy POH?

Vláda ČR by měla v nejbližší době projednat programové dokumenty pro čerpání finančních prostředků z EU. V Operačním programu životní prostředí v tzv. „Prioritní ose 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady“ Ministerstvo životního prostředí říká, že je u nás poměrně příznivá situace v materiálovém využití odpadů i v recyklaci obalového odpadu, avšak energetické využití odpadů je na nízké úrovni, neboť pro ně chybějí kapacity. Podle MŽP nesplní ČR požadavky na omezení skládkování biologicko-rozložitelných odpadů k roku 2010.

Po tomto konstatování se v dokumentu uvádí, že priority podpory z evropských fondů jednoznačně určuje Plán odpadového hospodářství ČR, který ovšem zakazuje podporovat ze státních prostředků (což podle nových pravidel má znamenat i z prostředků Operačního programu) výstavbu nových skládek odpadů a nových spaloven komunálních odpadů. Technické nebo ekonomické argumenty, proč by tomu tak mělo být, však v dokumentu uvedeny nejsou. Při zapracování tohoto pravidla do Operačního programu byly pominuty připomínky krajů, které již připravují projekty energetického využívání odpadů. Ze seznamu indikativních projektů byly vyřazeny rozpracované projekty Zlínského, Plzeňského, Jihočeského a Pardubického kraje, u nichž se počítá s příspěvkem z evropských fondů.

Bohužel se zjevně opakuje absurdní situace z doby přípravy Plánu odpadového hospodářství ČR, kdy „kdosi“ diktuje ministerstvu své představy, jak by mělo nakládání s odpady u nás vypadat, bohužel bez zpětné vazby do praxe, bez mandátu krajů a jejich zastupitelstev, a proto bez odpovědnosti.

Do POH tak byly před pár lety zakotveny vysoké cíle pro materiálové využití odpadů, které kraje dodnes straší. Jednou z cest, jak požadavky POH ČR splnit při zachování ekonomické ušlechposti pro občany, je právě energetické využití odpadů. I tuto možnost však nyní Ministerstvo životního prostředí zbytečně odmítá, aniž by se inspirovalo zkušenostmi environmentálně vyspělých zemí.

Pokud takto deformovaný dokument vláda schválí, uzavře se na dlouhou dobu cesta k energetickému využití odpadů, které zbudou po vytřídění a nelze je již dále využít. Ministerstvo tím de facto zakonzervuje současný stav, kdy se odpady převážně skládkují. Ovšem požadavky evropské směrnice č. 99/32/ES o skládkách odpadu pro nás jako členskou zemi platí dál a opravdu nevím, jak je za těchto okolností splníme.

Jarmila Šťastná

šéfredaktorka časopisu Odpady

Odpady

V Ostravě běží třídící linka na skleněný odpad

Novou linku na třídění skleněného odpadu uvedla do provozu firma OZO Ostrava, která odváží a zpracovává odpad obyvatel Ostravy a jejího okolí. Technologie umožní separovat sklo na bílé a barevné a zajistí městské firmě odbyt tohoto odpadu. Zároveň už nemusí rozmísťovat po městě další kontejnery na bílé sklo, řekl ředitel společnosti Karel Belda. „Bílé sklo na lince vybereme ručně a tím ušetříme třeba v Ostravě takových 600 kontejnerů, což je úspora v řádu milionu korun jen na pořízení nádob,“ dodal ředitel.

Tříděním skla firma vyhoví požadavkům skláren, které podmiňují odběr suroviny čistotou a rozříděním podle barev. „Je to podmínka skláren, že bílého skla musí být nejméně 30 %, jinak vám to vůbec nevezmou,“ vysvětlil.

Ročně je nová linka schopna rozřadit 6000 tun skla, což je podle Beldy zhruba třetina množství, které OZO Ostrava nyní v městě posbírání. Volnou kapacitu chce firma nabídnout okolním městům. Nyní pojedje linka v jednosměrném provozu, obsluhovat ji budou dva pracovníci. OZO Ostrava zaměstnává 325 lidí. Linka stála 1,8 mil. Kč, peníze na nákup a provoz firma zaplatí z vyšších tržeb. Sřepky jdou podle Beldy lépe na odbyt, když jsou rozříděné na bílé a barevné. Nejméně o 40 % bude také vyšší jejich cena, odhadl.

Krátce

EK: ČR se daří snižovat emise téměř nejrychleji v celé EU

České republice se daří snižovat emise skleníkových plynů, které jsou často označovány za hlavního viníka globálního oteplování, téměř nejrychleji v celé Evropské unii. Vyplývá to ze statistik, které zveřejnila Evropská komise. ČR by měla mezi lety 2008 až 2012 snížit emise o 8 %, ve skutečnosti ale bude pokles k roku 2010 více než čtvrtinový. Cíl, který stanovila Evropská komise, tak Česko splní bez sebemenších problémů a podle EK ani nebude muset měnit svoji současnou politiku snižování emisí skleníkových plynů.

Úspěšněji než ČR se emise daří snižovat jen Estonsku, špatně si ale nevede ani Slovensko, u nějž se během příštích let dá předpokládat rovněž až čtvrtinový pokles. Na opačném konci tabulky se naopak drží Řekové, Irové a Portugalci. Všechny tři země v příštích letech zaznamenají rapidní nárůst emisí, přičemž v případě Portugalska bude téměř poloviční. Evropská unie přesto splní cíl, který jí stanovuje Kjótský protokol. Mezi lety 2008 až 2012 by EU měla snížit emise skleníkových plynů o 8 %. Podaří se to zřejmě v roce 2010 a pokles by mohl být více než desetinný.

Londýn chce do roku 2012 jen ekologické autobusy

Londýn chce do roku 2012 vyměnit všech 8000 autobusů městské dopravy za typy s hybridním pohonem. To by mělo snížit emise vydávané autobusy asi o 40 %. Hybridní pohon znamená, že autobus je poháněn převážně elektromotorem, ale má také naftový motor, který jednak dobíjí baterie a jednak autobus pohání v situacích, kdy elektromotory nestačí.

EU navrhuje zákaz vývozu rtuť

Evropská komise navrhla úplný zákaz vývozu rtuť ze zemí Evropské unie. Podle komise má návrh přispět k omezení rizika, jaké představuje tento jedovatý kov pro lidi i pro životní prostředí.

„Zákaz vývozu významně omezí světové dodávky rtuť, a tedy i emise tohoto těžkého kovu do životního prostředí,“ uvedla komise. Podle jejího návrhu by rtuť používaná v chemickém průmyslu nebo vzniklá při některých průmyslových postupech byla uložena v bezpečných skladištích, jakmile vstoupí zákaz vývozu v platnost v červenci 2011. Používání rtuť klesá v EU i ve světě vůbec.

Nová metoda zpracování starých pneumatik

Výrobce energetických zařízení akciová společnost PolyComp 25. října zahájila provoz zkušební linky na zpracování starých pneumatik v Poděbradech na Nymbursku. Nová technologie na rozdíl od běžných metod pneumatiky nespaluje ani nedrtí a veškerou získanou energii a odpad umožňuje dále využívat.

„Jde o převratné řešení problematiky likvidace ojetých pneumatik, které se dnes běžně ukládají na skládky nebo spalují, a zamořují tak životní prostředí. Nápad získala firma od německého vynálezce a dokázala ho uvést do života. Projekt jsme prostřednictvím Operačního programu Průmysl a podnikání (OPPP), konkrétně programu Inovace, podpořili dotací ve výši 8,5 mil. Kč,“ sdělil generální ředitel CzechInvestu Tomáš Hruďa. Výstavba linky stála přibližně 18 mil. Kč.

V zásadě jde o ohřívání pneumatik při relativně nízké teplotě 650 stupňů Celsia a bez přístupu vzduchu, nejde tedy o klasické spalování. Tím vzniká výhřevný energetický plyn, který se dá použít ke spalování a výrobě elektrického proudu. Pevný zbytek může sloužit jako sorbent při čištění průmyslových odpadních vod, díky vysokému obsahu zinku jako přísada do nových pneumatik nebo k dalšímu spalování a výrobě energie. Společnost představila zkušeb-

ni a kalibrační linku, na které ověřuje technické řešení pro chystaná větší zařízení využívající tuto technologii.

Vedoucí projektu Lubomír Stránký z PolyCompu řekl, že společnost nyní zvažuje výstavbu takových linek ve třech lokalitách v jižních Čechách. Každá z nich by měla stát řádově do 380 mil. Kč, bude ovšem záležet na konkrétních podmínkách v lokalitě. PolyComp by ovšem nebyl investorem takových energetických center, ale dodavatelem technologie od stavby až po uvedení linky do provozu. U linek na zpracování pneumatik s předpokládanou roční kapacitou 15 tisíc tun pneumatik se vložené náklady do takové investice vrátí do sedmi let. Stejná technologie umožňuje zpracovávat i předtříděný komunální odpad, v takovém případě by podle Stránského byla ekonomická návratnost asi do pěti let. Nejeekonomičtější variantu takového centra by představoval areál, v němž by byly linky jak pro zpracování pneumatik, tak pro komunální odpad. Podle zástupců PolyCompu je v ČR každoročně třeba zlikvidovat 60 tisíc tun pneumatik. Po roce 2008 už je přítomné nebude možné spalovat klasicky, protože EU zpřísnila emisní limity. Podle PolyCompu by tak nová technologie mohla řešit problém v tuzemsku i v zahraničí.

Ze skladu ve Chvaleticích odvezli radioaktivní látky

Dne 1. listopadu byly z nelegálního skladu chemikálií ve Chvaleticích na Pardubicku odvezeny všechny dosud nalezené jaderné materiály. Radioaktivní látky převzal Státní úřad pro jadernou bezpečnost. „Asi 45 kg těchto vysoce nebezpečných látek bylo uloženo do speciálních kontejnerů a odvezeno za spolupráce policie na bezpečné místo. Ve Chvaleticích se tak už nenacházejí žádné jaderné materiály, které byly nalezeny během inventarizace v období od 8. srpna do 1. října,“ uvedla mluvčí Pardubického kraje Kateřina Nohavová. Policie postupně odváží i vojenské materiály, např. náboje plněné slzným plynem a střelný prach.

Plzeňský kraj posiluje pozici

Každý z více než 550 tisíc obyvatel Plzeňského kraje by měl letos vytrít 34 kg odpadu, což by bylo o 2 kg více než loni. Oproti očekávanému celorepublikovému průměru by to bylo téměř o 7,5 kg více. Informoval o tom Luděk Königsmark, regionální zástupce firmy EKO-KOM, která v Česku řídí a vlastní systém třídění odpadu. Za první pololetí předstihlo všech sedm okresů plzeňského regionu dosud trvale vedoucí Prahu. Za celý rok podle ekologů Praha zřejmě opět zvítězí.

Svitavsko chystá sběrné dvory

V 17 městech a obcích na Svitavsku vzniknou sběrné dvory na ukládání komunálního odpadu a jeho další využití. Projekt je z více než 90 % financován z dotace Evropské unie. Mikroregion Svitavsko jej chce dokončit v listopadu příštího roku.

Na místě sběrného dvora hřiště

Největší travnaté hřiště v Liberci vyrostlo na místě bývalého sběrného dvora společnosti A.S.A. v blízkosti Tipsport arény. Na sportoviště za 13,5 mil. Kč přispěl stát 8 miliony. Dokončeno má být ještě letos a rozšíří možnost Městského stadionu v Liberci.

Most dál s technickými službami

Severočeský Most se dohodne na zabezpečení úklidu, čistoty, likvidace odpadů a dalších činností na území města i v příštích čtyřech letech se svou stoprocentní dceřinou společností a.s. Technické služby města Mostu. Cena a rozsah objednaných služeb v každém roce bude předmětem dodatku ke smlouvě, řekl Bořek Valvoda z kanceláře tajemnice mosteckého magistrátu.

V letošním roce město vydá na komunální služby 146 mil. Kč.

INZERCE

T-Mobile naší firmě pomáhá každý den, říká Mirek S.

Mirek S. dříve dlouhodobě pobýval v Německu, kde se věnoval odvětví zpracování bioodpadů. Společnost Kompost bez starostí, kterou si v Česku založil, staví na moderních postupech a technologiích a využívá profesionální firemní a partnerská řešení T-Mobile.

Změnilo se něco ve vaší firmě?

V Německu, kde jsem podnikal dříve, jsem viděl, že mobilní řešení dokáží hodně pomoci. S vědomím toho jsem také firmu u nás zakládal a postavil ji od samého počátku na procesech využívajících mobility a mobilních řešení. Bioodpad totiž jaksí není věc, pro kterou byste si rádi chodili do obchodu a nakládali si ji do auta. Musíme proto přímo za zákazníky.

Co udělat pro to, aby vaši zaměstnanci mohli pracovat stejně bezstarostně? Čtete příští číslo časopisu a newsletteru *Odpad* a navštivte <http://t-mobile.cz/nejlpsivolba>, kde probíhá od 16. 10. 2006 do 31. 1. 2007 soutěž o partnerská řešení! Nebo volejte na 603 603 603 (4603 ze sítě T-Mobile) či pište na info@t-mobile.cz.

Která služba vám ušetří nejvíce peněz?

Důležitá je pro mě služba Moji blízcí, která nám i při malém počtu zaměstnanců umožňuje telefonovat levněji – teď si navíc užíváme ročního vzájemného volání zdarma, platíme jen minimální měsíční paušál. Běžná cena za minutu je i tak více než příjemná, jen 1,90 Kč. Přes mobilní sběr dat zase můžeme přistupovat do skladu a zadávat do systému objednávky přímo u zákazníků, což nám ušetří hodně času.

Čeho si nejvíce při svém podnikání ceníte?

Já nerad sedím v kanceláři, takže osobně si cením mobilního a hlavně rychlého přístupu k internetu odkudkoliv a kdykoliv a možnosti vzdáleného přístupu do kanceláře. Spoléhám na vysokorychlostní Internet 4G i na T-Mobile EDGE. Jsem rád i za řešení pro zabezpečení objektu. Když se aktivuje ve firmě alarm, ihned mi přijde SMS. Totéž platí i pro všechna naše vozidla. Mám stále vše pod kontrolou.

Jaká řešení firma využívá:

- »» Moji blízcí
- »» Internet na cestách
- »» Logistika vozového parku
- »» Mobilní sběr dat
- »» Vzdálený přístup do kanceláře
- »» Zabezpečení objektů a vozidel

IKEM začal bezpečněji likvidovat infekční odpady

Institut klinické a experimentální medicíny (IKEM) začal účinněji a bezpečněji likvidovat infekční nemocniční odpad. Podle provozovatele zařízení, podniku Pražské služby, se dříve nebezpečný odpad v plastových pytlích převážel do malešické spalovny. Přitom hrozilo zvýšené riziko, že se cestou někdo nakazí.

Dnes se podle obchodního ředitele společnosti Tomáše Kolingera odpad upraví přímo na dekontaminačním pracovišti v areálu institutu tak, aby nebyl nebezpečný. Speciální automatizované pracoviště zpracovává infekční odpad vysokofrekvenčním ohřevem bez přetlaku. Na podobném principu funguje i běžná mikrovlnná trouba.

Tato metoda je vhodná k likvidaci nebezpečí infekce u odpadů z infekčních oddělení, operačních sálů, laboratoří, dialyzačních pracovišť a jiných pracovišť, kde se produkuje odpad, který přišel do styku s krví, tělními tekutinami a sekrety.

„Ve srovnání s ostatními metodami, jako spalování či autoklavování, je proces dokonale efektivní, nenáročný na energii, nezatěžuje prostředí zápachem a je levnější,“ řekl zástupce

dodavatele zařízení Jan Tomek. Dekontaminační metoda vznikla již v osmdesátých letech. Objevitelem je Rakušan Helmut Katschnig. Ten hledal praktické řešení, které by bylo spolehlivé, bezpečné, jednoduché a levné. Výsledkem byl v roce 1987 první přístroj pro mikrovlnnou dekontaminaci.

Nová metoda se neprosazovala snadno. Praktické výsledky však byly podle Tomka natolik přesvědčivé, aby byla metoda a přístroje postupně zaváděny ve zdravotnických zařízeních po celém světě.

Průkopníkem nové metody v ČR se již před čtrnácti lety stala brněnská Fakultní nemocnice u sv. Anny. Dekontaminační přístroje dnes používají i studenti Univerzity v Brně při výzkumech geneticky modifikovaných organismů nebo česká armáda v centru biologické ochrany. Náklady na pořízení jednoho dekontaminačního přístroje s příslušenstvím se v průměru pohybují kolem 3,5 mil. Kč,“ řekl Tomek.

Institut klinické a experimentální medicíny vznikl v roce 1971 sloučením šesti výzkumných ústavů.

Pokuta Hradci Králové neplatí, ÚOHS tendr prověří

Magistrát v Hradci Králové zatím nemusí platit březnovou pokutu 750 tisíc Kč za špatnou zakázku na svoz odpadů. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) zrušil svůj původní verdikt a případem se bude kvůli procesním chybám v rozhodování zabývat znovu, sdělil předseda ÚOHS Martin Pecina. Podle něj město zákon porušilo, jen je potřeba doplnit některé chybějící a nepřesné části rozhodnutí. Pokuta pro Hradec Králové byla aktuálně nejvyšší sankcí za veřejné zakázky.

Radnice měla na účastníky tendru k zakázce za 200 mil. Kč několik požadavků. Některé z nich ale podle původního verdiktu antimonopolních úředníků nebyly pro hodnocení soutěže podstatné. Radnice tak jednoho z uchazečů, AVE CZ odpadové hospodářství, vyloučila na základě nesprávného posouzení jeho nabídky. Právě AVE se obrátila na ÚOHS.

Podle ÚOHS omezila radnice zadanými podmínkami počet nabídek. Pokud by postupovala podle zákona, mohlo se přihlásit víc firem.

Antimonopolní úřad mohl udělit pokutu přesahující 10 mil. Kč, tedy ve výši 5 % z ceny zakázky. I tak je ale sankce 750 tisíc Kč jednou z nejvyšších dosud uložených za veřejné zakázky. Město ale mělo k verdiktu několik námitek. ÚOHS prý v písemném rozhodnutí nevyjmenoval všechny účastníky tendru, tedy téměř 30 firem z vítězného konsorcia Marius Pedersen. Rozpory našli městští právníci i v odkazech na rozsudky Evropského soudního dvora. Pecina s těmito výhradami souhlasil, přesto si za původním rozhodnutím stojí. V novém správním řízení tak chce jen odstranit procesní chyby.

AVE chtělo ročně za zakázku necelých 38 mil. Kč, Marius vypočítal cenu na víc než 50 mil. Kč. Nabídka vyřazené firmy tak měla podle úřadu šanci být vyhodnocena jako nejvýhodnější. S vítězem tendru podepsalo město koncem minulého roku smlouvu, a ÚOHS proto nemohl soutěž zrušit ani vydat předběžné opatření.

Německo přepraví letecky do Ruska jaderný odpad

Německo připravuje leteckou zásilku 200 kg obohaceného uranu do Ruska. O tomto záměru, který ještě musí schválit německá federální správa na ochranu před radiací, informovaly deníky Die Welt a Berliner Zeitung. Německý radioaktivní odpad pochází z reaktoru výzkumného střediska v Rossendorfu u Drážďan. Reaktor je sovětského typu a jeho provoz byl zastaven v roce 1991. Rusko by mělo odpad zpracovat ve výzkumném středisku Podolsk u Moskvy a předat k dalšímu využití v jaderných zařízeních. Jaderná zásilka by měla být vypravena 1. prosince, ale termín zatím není jistý. Celá operace se uskutečňuje na základě mezinárodní dohody, která pod záštitou Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) stanoví, že veškerý jaderný odpad z období studené války bude vrácen do země svého původu.

Téměř 3 % aut jezdí v ČR na plyn

Téměř 3 % osobních aut v ČR, tedy zhruba 114 tisíc vozů, jezdí na plynový pohon. Dominantním palivem je benzin, na který jezdí 79,4 % z 4,04 milionu registrovaných aut. Následuje nafta s podílem 17,8 %. Vyplývá to z pololetní statistiky Sdružení automobilového průmyslu.

Studie o emisích CO₂

Automobilka Škoda snižuje spotřebu svých vozů dostatečně rychle, aby snížila emise kyslíčnicku uhličitého do roku 2008 na úroveň, jakou požaduje Evropská unie. Vyplývá to ze zprávy bruselské ekologické organizace Transport and Environment, podle níž jsou však největšími hříšníky Nissan, Suzuki, Mazda a Audi. Nejlépe si naopak vedou Fiat, Citroën a Renault.

Austrálie podpoří elektrárnu

Australská vláda finančně podpoří výstavbu největší elektrárny světa, která bude primárně zpracovávat sluneční energii. Australané chtějí novou strategii přispět k boji proti globálnímu oteplování. Informovala o tom agentura AP. Projekt má stát 420 mil. australských dolarů (asi 7,2 mld. Kč) a Canberra na něj přispěje částkou 75 mil. dolarů. Elektrárna o výkonu 154 megawattů bude stát ve státě Viktorie a využije zrcadlové panely, které budou koncentrovat sluneční paprsky.

Největší elektrárna na biomasu

Největší evropská elektrárna zpracovávající biomasu byla otevřena na jižním okraji rakouské metropole Vídně. Zařízení zásobuje elektrickým proudem 48 tisíc a teplem 11 tisíc domácností. Náklady na vybudování spalovny a elektrárny ve vídeňské oblasti Simmering byly 52 mil. eur (téměř 1,5 mld. Kč).

VYSLOŽILÉ SPOTŘEBIČE NEPATŘÍ DO POPELNIČE!

Stará elektrozařízení nepatří do odpadu a už vůbec ne do příkopu nebo na skládku. Odevzdávejte je k bezplatné recyklaci – odvezte je na sběrný dvůr. Šetříte tak životní prostředí i přírodní zdroje.

Adresu sběrných dvůrů a jejich provozní dobu zjistíte na obecním nebo městském úřadě, na www.asekol.cz nebo na e-mailu dispecink@asekol.cz.

Ekologie

Boj o peníze EU na čističky z Bruselu do Česka

Boj o dotace Evropské unie na výstavbu čističek a kanalizací se po Novém roce přesune z Bruselu do Česka. Podle nových pravidel totiž o podobných projektech, které mají nižší hodnotu než 25 mil. eur (705 mil. Kč), budou rozhodovat samotné členské státy. V ČR to bude Ministerstvo životního prostředí.

Evropské peníze mají do České republiky plynout zhruba na dvacítce projektů, z nichž téměř žádný nepřesahuje hodnotu 25 mil. eur. Jednotlivá města či nejrůznější městská sdružení sice už do Bruselu odeslala své projekty na výstavbu čističek a kanalizací, ale Evropská komise je začátkem roku 2007 zřejmě vrátí zpět. Tady se jimi bude muset zabývat Ministerstvo životního prostředí. Podle dobře informovaného zdroje ČTK se Evropská komise dokonce podstatnou částí projektů vůbec nezabývala.

Výjimku tvoří čtyři projekty, které mají nejvyšší prioritu a na něž mají putovat peníze, které má ČR přidělené pro roky 2004 až 2006. Právě tyto projekty se dostaly do centra mediální pozornosti, protože je Brusel zamítl. Jde přitom o dotace v hodnotě 1,5 mld. Kč. Čeští

politici si již několikrát postěžovali, že pro odmítnutí projektů neexistují žádné argumenty. Zástupci Evropské komise Grahamu Meadowsovi se ale údajně nelíbí smlouvy mezi městy a vodohospodářskými firmami. Meadows slíbil, že se na sporné projekty podívá ještě jednou a podle zdroje ČTK by měl rozhodnout v nejbližší době. Komise však na Česko tlačí, aby pro jistotu připravilo náhradní projekty, které by mohly ty stávající v co nejbližší době nahradit. Češi ale tento postup odmítají a s žádnou náhradou nepočítají. Chtějí tak komisi donutit, aby projekty již podruhé neodmítala.

Existuje však riziko, že pokud Evropská komise přece jenom řekne znovu ne, Česko může o 1,5 mld. Kč přijít. Pokud by země peníze nedostala, musela by je získat od spotřebitelů, což by údajně mělo zásadní vliv na výši cen vodného a stočného. Průměrná cena metru krychlového vody je nyní pod 50 Kč a podle Miroslava Vykydala ze společnosti Mott MacDonald Praha je sociálně únosnou hranicí zhruba 63 Kč za metr krychlový. Cena, která by plně pokrývala cenu za vodohospodářské služby, by se po pohybovala nad více než 100 Kč.

Británie vyzvala ke globální akci proti změnám klimatu

Pokud svět nezasáhne proti změnám klimatu, může podle britské vládní zprávy přijít o dvacetinu až pětinu světového hrubého domácího produktu (HDP) každý rok. Přitom účinný zásah by přišel asi na 1 % HDP ročně.

Zprávou, kterou připravil tým vedený hlavním ekonomem britské vlády a bývalým hlavním ekonomem Světové banky sirem Nicholasm Sternem, se Londýn v této oblasti dostává do nového otevřeného střetu s vládou amerického prezidenta George Bushe. Ta zastává stanovisko, že ekologická opatření jsou příliš drahá a zpomalují hospodářský růst. Stern vypočítal pravý opak a jeho zpráva, která už pronikla na veřejnost, proto vyvolala v USA první negativní reakce.

Britští experti poukázali na to, že pokud se Stern nemýlí, má globální oteplování na světové hospodářství podobný vliv jako světové války. Podle zprávy o 700 stranách například hrozí, že se na 200 milionů lidí v rozvojových zemích ocitne bez domova, až jejich oblasti postihnou katastrofické sucho. Jedním ze základních Sternových zjištění je, že každá tuna

kyslíčnicku uhličitého vypuštěného do ovzduší způsobuje škodu asi 85 dolarů (asi 2000 Kč), ale tato částka není zakalkulována do rozhodnutí investorů nebo spotřebitelů.

„Nejde o science fiction někdy daleko v budoucnosti, ale o katastrofu, která může nastat během našeho života,“ řekl premiér Tony Blair, který se snaží akce proti změnám klimatu prosadit na nejvyšší pozici agendy mezinárodní politiky.

K tomu také směřuje jeho rozhodnutí jmenovat bývalého amerického viceprezidenta Ala Gora zvláštním poradcem pro boj proti změnám klimatu. Blair také potvrdil, že nechce čekat dalších pět let, až se vyjednají nová verze Kjótského protokolu, ale že je nutno konat dříve.

Blair a jeho ministr financí Gordon Brown, který vypracování zprávy zadal, uvedli, že akce musí nutně být globální. Brown oznámil, že bude prosazovat zpřísnění a posílení spolupráce v této oblasti v rámci Evropské unie. Chce, aby se unie zavázala snížit emise do roku 2020 až o 30 % a do roku 2050 o 60 %.

ČR požádá o víc povolenek

Česko požádá v Bruselu na roky 2008 až 2012 o povolenky na 101,9 mil. tun emisí CO₂ ročně. Po dlouhých diskusích se na tom shodla ministerstva průmyslu a životního prostředí, napsaly 31. října Hospodářské noviny. „Jsou v tom započítány i rezervy na podniky, které u nás teprve vzniknou,“ cituje deník Jaroslava Suchého z MŽP. Tzv. národní alokační plán (NAP) emisí CO₂, který měl být připraven již v červnu, je nezbytným předpokladem pro pokračování systému, kterým Evropská unie bojuje s globálním oteplováním. Podle národních alokačních plánů Evropská komise rozhodne, kolik CO₂ mohou vybrané podniky v letech 2008 až 2012 vypustit. Pokud jim tento přiděl nestačí, musí na trhu koupit dodatečné povolenky k emisím CO₂. Prodávát je naopak mohou podniky, kterým povolenky přebývají. Nyní musí český NAP ještě projít veřejnou diskusí a vládou.

Za emisemi plynů východ Evropy

Průmyslové vypouštění skleníkových plynů, které se snížilo v 90. letech po pádu někdejšího sovětského bloku a uzavření starých továren ve východní Evropě, opět roste. Mezi lety 2000 až 2004 se objem emisí těchto plynů, jež podle řady expertů způsobují globální oteplování, zvýšil u 41 průmyslových zemí světa o 2,4 %, uvedla OSN.

Obnova zdrojů bude těžší

Lidstvo bude při současném tempu růstu spotřeby konzumovat v roce 2050 dvojnásobek přírodních zdrojů, než je schopna planeta velikosti Země ročně obnovit. Už teď rychlost vytěžování zdrojů překračuje jejich obnovu o čtvrtinu. Uvedl to Světový fond na ochranu přírody (WWF).

MMR vyloučilo občanská sdružení

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) vyřadilo tři jihočeská občanská sdružení z jednání o kolaudaci Jaderné elektrárny Temelín. Sdružení nejsou podle zákona účastníky kolaudačního řízení, a proto do něj nemohou zasahovat, řekla mluvčí MMR Jana Víšková. Zástupci ekologických iniciativ nyní zvažují, zda proti verdiktu ministerstva podají správní žalobu k Nejvyššímu správnímu soudu.

Dohoda o emisích

Česká firma Blackstone Global Ventures, která obchoduje s emisními povolenkami, uzavřela dohodu s ukrajinskou vládou o projektech na snižování emisí skleníkových plynů. Projekty pomáhají zavádět šetrnější technologie na výrobu elektřiny.